

Retningslinjer til Fagforbundets vedtekter 2013-2017

Landsstyret kan vedta endringer i retningslinjene til vedtektene i Landsmøteperioden.

Retningslinjer til § 6.1.1

For å kunne bli medlem i Fagforbundet forutsettes det at vedkommende er yrkesaktiv, lærling, student eller elev.

Innmeldinger effektueres av det organisasjonsledd som mottar innmeldingen. Fagforeningen har ansvar for å kontrollere og ajourføre foreningens medlemsbevegelser ved å kjøre Fane 2-rapporten ME-R-9028 minst 1 gang pr. måned. Fagforeningen melder fra til arbeidsgiver om nye medlemmer som skal registreres for trekk av kontingent. Tilsvarende har fagforeningen ansvar for å melde fra til arbeidsgiver om utmeldte som ikke lenger skal trekkes.

Har medlemmet to arbeidsgivere skal det betales kontingent hos begge arbeidsgivere. Samlet kontingent skal ikke overstige gjeldende maksimumskontingent. Medlemmet skal registreres i medlemsregisteret hos den arbeidsgiver hvor vedkommende har størst stilling. Premie for obligatoriske forsikringer og OUO trekkes bare hos denne arbeidsgiveren. Medlemskapet skal være i den fagforeningen der vedkommende har den største stillingsandelen. Dersom stillingsandelene er like store skal fagforeningstilhørigheten avgjøres av medlemmet selv.

Student- og elevmedlemmer

Fagforbundet organiserer studenter og elever.

Studentmedlemskap

Minimumskrav for å kunne organisere seg som studentmedlem er at studiet anses som hovedbeskjeftigelse, minimum 30 studiepoeng pr år.inntekt må ikke overstige lånekassens inntektsgrense angående stipend. Inntekt i studiets ferieperioder regnes ikke med. Studentmedlemmer har rettigheter i henhold til de obligatoriske kollektive forsikringsordningene og OUO.

Elevmedlemskap

Minimumskrav for å kunne organisere seg som elev, er følgende:

– at skoletiden anses som hovedbeskjeftigelse, minimum 20 timer pr. uke
Elevmedlemmer har ingen rettigheter i henhold til de obligatoriske kollektive forsikringsordningene og OUO, med mindre de betaler kontingent tilsvarende studentmedlemmer. Det samme gjelder for lærlinger.

Retningslinjer til § 6.1.2

Bimedlem betaler kontingent på vanlig måte, unntatt premien til obligatoriske kollektive forsikringer og OUO. Bimedlemmer har ingen rettigheter til stipend fra OUO og utbetalinger fra Fagforbundets stønadskasse. Et bimedlemskap gir ingen rettigheter i kollektiv hjemforsikring via Fagforbundet.

Retningslinjer til § 6.7

Dette gjelder LOs vedtekter § 19 som er slik:

1. Forbundene plikter å motta medlemmer fra et annet forbund, når medlemmene har sitt medlemskap i orden i sitt gamle forbund og er utmeldt av det.
2. Vilkåret for slik overføring er at medlemmer har eller har fått arbeid i et yrke som ligger innenfor forbundets virkeområde.
3. Overføring skal finne sted innen to måneder regnet fra det tidspunkt medlemmene har fått arbeid i vedkommende yrke. I slike tilfeller får medlemmet straks rettigheter i det nye forbundet, og medlemskort skal utleveres gratis.

Retningslinjer til § 7

Fritaket gjelder sentral og lokal kontingent, obligatoriske forsikringer og Fagforbundets OUO-fond.

Retningslinjer til § 8.1

Ferielønn som utbetales i henhold til Ferielovens bestemmelser regnes som lønn og er dermed gjenstand for trekk av kontingent. Dette gjelder ikke for pensjonister og uføre det første året uten lønnsinntekt.

Retningslinjer til § 8.5

Forbundsstyret skal godkjenne både innføring, oppheving og endring av lokal tilleggskontingent.

Retningslinjer til § 8.8

Medlemmet mottar krav ca 2 måneder etter den perioden kravet gjelder for. Purring sendes ca 1 måned etter det første kravet. Purringen (melding til medlem) inneholder opplysning om at medlemskapet kan bli strøket dersom kontingenten ikke blir betalt.

Fagforeningen skal selv kontrollere hvem som står i fare for å bli strøket. Rapporten som skal brukes i Fane 2 er ME-R-9008. Rapporten må kjøres minst hver måned, og gir grunnlag for oppfølging av disse medlemmene. Ved 6 måneders skyldig kontingent kan medlemskapet strykes.

Retningslinjer til § 10.2

Ankefristen ved suspensjon etter § 10.2 er 4 uker fra det tidspunktet vedkommende ble kjent med vedtaket.

Retningslinjer til § 11.1.1

Alle fagforeninger skal ha ordet Fagforbundet som en del av sitt navn. Arbeidsutvalget kan etter søknad gjøre unntak.

Det er Årsmøtet som fatter vedtak om endring av fagforeningens navn.

Fagforeningene har plikt til å registrere seg i Enhetsregisteret.

Retningslinjer til § 11.2.1

Styret i fagforeningen ivaretar arbeidsmiljøaktiviteten. Ett av styremedlemmene i fagforeningen skal ha et særlig ansvar for denne aktiviteten. Arbeid med helse, miljø og sikkerhet på forskjellige arbeidsplasser og tariffområder skal legges inn i fagforeningens handlingsplan.

Ett verneombud fra en av virksomhetene i fagforeningens organisasjonsområde skal tiltre fagforeningens styre med tale- og forslagsrett.

Retningslinjer til § 11.2.6

Medlemmet skal registreres i medlemsregisteret i forhold til lønns- og arbeidsvilkår, yrke/utdanning og mulighet for personlig medlemservice. Det er særlig viktig at stillingskode, arbeidssted, tariffområde, yrke/utdanning, e-postadresse og mobilnummer til enhver tid er riktig registrert.

Dersom et medlem skifter til en arbeidsplass der en annen fagforening organiserer hovedtyngden av medlemmene skal vedkommende overføres til denne fagforeningen.

Når fagforeningen/Fagforbundet får melding om at et medlem er blitt alders- eller uførepensjonist, skal endringen registreres i medlemsregisteret. Når det gjelder uførepensjonister skal det kreves dokumentasjon.

Fra den dato medlemmet melder fra til fagforeningen/Fagforbundet om slik endring og fram til utgangen av dette året, betales ingen kontingent. Deretter betaler medlemmet pensjonistkontingent. Medlemmer som er fylt 75 år er fritatt for kontingent. For å bli registrert som uførepensjonist må medlemmet ha trådt helt ut av arbeidslivet og ikke motta lønn fra en arbeidsgiver. Dersom medlemmet senere trer inn i arbeidslivet igjen, helt eller delvis, skal det betales kontingent som yrkesaktiv. Alders- og uførepensjonister kan ha lønnsinntekt tilsvarende folketrygdens grunnbeløp uten at det skal trekkes kontingent av opptjent lønn.

Dersom uføretrygden er gitt med tilbakevirkende kraft, tilbakebetales ikke allerede innbetalt kontingent.

Utbetalinger fra Stønadskassen

Fagforeningene har i den grad det er mulig, plikt til å underrette etterlatte om

Stønadskassens utbetalinger.

Alle betalende medlemmer, med unntak av bimedlemmer, har ved sin død rett til utbetaling fra Stønadskassen.

Retningslinjer til § 11.5.1

Leder og opplæringsansvarlig skal ikke velges samme år som nestleder og kasserer.

For øvrig se retningslinjer til § 14.19.3 angående tiltredelsestidspunkt

Retningslinjer til § 11.6.1

Vedtak om oppløsning, deling og sammenslåing av fagforeninger skal vedtas på Årsmøtet. Ved sammenslåing av to eller flere fagforeninger beholdes det laveste nummeret i medlemsregisteret.

Før vedtak om sammenslåing fattes skal fagforeningene ha oversikt over fagforeningenes aktiva og passiva. Spesielt viktig er her eierandeler i Folkets Hus, hytter, og andre sameier hvor vedtekter tilsier at eierandeler skal innløses ved oppløsning av forening.

Et interimsstyre med representanter fra fagforeningene som har vedtatt å slå seg sammen ivaretar drift inntil felles Årsmøte i den nye sammenslåtte fagforeningen avholdes. I spesielle tilfeller kan styrene i fagforeningene videreføres til Forbundsstyrets godkjenning foreligger og til konstituerende Årsmøte er avholdt.

Etter at vedtak om oppløsning, deling eller sammenslåing er fattet i fagforeningene skal fylkeskretsens styre vedta en uttalelse. Fylkeskretsens uttalelse sendes forbundet sentralt vedlagt protokoller fra fagforeningenes Årsmøter.

Fylkeskretsen bistår fagforeningen med endringer i medlemsregisteret. Dette skjer i samarbeid med medlemsregisteret sentralt.

Fagforeninger som vil slå seg sammen kan oppnevne representanter til en felles valgkomité som utarbeider forslag til styre i den nye fagforeningen. Valgkomiteen bør også innstille til andre tillitsverv hvor medlemmer representerer fagforeningen. I spesielle tilfeller kan fagforeninger som vil slå seg sammen forhandle fram et forslag til fordeling av verv i den nye foreningen. Fagforeningens Årsmøte velger det første styret i den nye fagforeningen.

Den nye fagforeningen sørger for at arbeidsgivere får de nødvendige meldinger om medlemmers kontingenttrekk.

Retningslinjer til § 11.7.4

Med virksomhet menes både virksomheten totalt og undervirksomheter. Ved større virksomheter kan det være klubber på forskjellig nivå. Klubbene bygges opp i henhold til den enkelte virksomhets tillitsvalgtdordning etter de aktuelle hovedavtaler.

Retningslinjer til §§ 11.8.1, 11.9.1 og 11.9.2

Årskonferansen for seksjonene, Ungdomskonferansen og Pensjonistkonferansen avholdes senest 14 dager etter fagforeningens Årsmøte.

Retningslinjer til §§ 11.9.1, 13.6.1 og 21.1

Ungdomsutvalg i fagforeningen § 11.9.1

Leder og nestleder av ungdomsorganiseringsen velges på fagforeningens Årsmøte blant ungdomsmedlemmene. Fagforeningsstyret skal motivere til valg av et Ungdomsutvalg. Utvalget bør velges på en ungdomskonferanse i fagforeningen. Ungdomsmedlemmene bør i den forbindelse velge en egen valgkomité bestående av minst tre medlemmer. Leder av ungdomsorganiseringsen har sammen med Ungdomsutvalget og styret i fagforeningen ansvar for ungdomsarbeidet innenfor fagforeningens organisasjonsområde. Fagforeningens ungdomsmedlemmer gjennomfører valg og avstemninger i overensstemmelse med Fagforbundets vedtekter og retningslinjer.

Retningslinjer §§ 13.5.1, seksjonene, 13.6.1, ungdom og 13.6.2 pensjonister

Fylkeskonferansen for seksjonene, ungdom og pensjonister avholdes senest 14 dager etter Fylkesmøtet.

Retningslinjer til § 13.5.1: Se retningslinjer til § 20

Ungdomsarbeidet i Fylkeskretsen § 13.6.1

Sammensetning av Ungdomsutvalget i fylkeskretsen

Fylkeskretsen velger selv hvordan de ønsker at Fylkeskonferansen for ungdom skal settes sammen i forhold til representasjon fra fagforeningene, men den enkelte fagforening skal som et minimum være representert med en delegat til Fylkeskonferansen for ungdom.

Fylkeskonferansen velger en valgkomité bestående av minimum tre personer. Det bør rulleres mellom fagforeningene fra periode til periode. De faste medlemmene i Ungdomsutvalget møter som delegater til Fylkeskonferansen med fulle rettigheter.

Fylkeskonferansen for ungdom og Ungdomsutvalg

Fylkeskonferansen for ungdom skal blant annet behandle rapporter om Fagforbundets ungdomsarbeid de siste to årene. Videre skal den vedta handlingsprogram for neste periode, samt gjennomføre valg av Ungdomsutvalg, valgkomité og representanter til Landskonferansen for ungdom.

Leder og nestleder av Ungdomsutvalget velges på Fylkesmøtet. Leder er representant og nestleder er personlig vararepresentant til Fylkesstyret.

Fylkeskonferansen for ungdom velger delegater til Landskonferansen Det er antallet medlemmer på 30 år eller yngre per 1. januar i det året Landskonferansen for ungdom

avholdes som avgjør hvor mange delegater den enkelte fylkeskrets skal være representert med. Det velges tilsvarende antall vararepresentanter som antall delegater. Vararepresentantene velges i rekke.

Valgene på Fylkeskonferansen for ungdom skal skje etter de samme retningslinjer som gjelder for valg og avstemninger i Fagforbundet

Student- og elevforum

1. For student- og elevmedlemmer som er tilknyttet fylkeskretsen, skal Ungdomsutvalget opprette et student- og elevforum tilknyttet fylkeskretsens ungdomsorganisering. Forumet skal være på minimum 3 medlemmer. Dersom det er mulig kan det opprettes ett forum for studenter og ett forum for elever.
2. Fylkestyret har ansvar for at det opprettes et student- og elevforum.
3. Forumet velger selv sin leder og representanter til ungdomskonferansen.
4. Forumet har en rådgivende funksjon overfor fylkeskretsens ungdomsutvalg og Ungdomsutvalget kan delegerer enkeltoppgaver til forumet slik som verving og gi tilbud til medlemmer på utdanningsinstitusjonene.

Landskonferansen for ungdom og ungdomsutvalg § 21.1

Tidspunkt for gjennomføring av Landskonferansen for ungdom.

Fagforbundets Landskonferanse for ungdom avholdes hvert annet år. I Landsmøteåret avholdes konferansen senest 4 uker etter Fagforbundets Landsmøte. De faste medlemmene i Ungdomsutvalget møter som delegater til Landskonferansen med fulle rettigheter.

Sammensetning

Fordeling av delegater til den Landskonferansen for ungdom beregnes etter følgende skala:

Fra 0 til 1000 medlemmer	3 delegater
Fra 1001 til 1750 medlemmer	4 delegater
Fra 1751 til 2500 medlemmer	5 delegater
Fra 2501 til 3250 medlemmer	6 delegater
Fra 3251 til 4000 medlemmer	7 delegater
Fra 4001 til 5500 medlemmer	8 delegater
Over 5501	9 delegater

I tillegg kan den enkelte fylkeskrets sende en observatør med tale- og forslagsrett til Landskonferansen for ungdom.

Landskonferansen for ungdom sammensettes av delegater valgt av Fylkeskonferansen for ungdom.

Landskonferansen skal behandle:

- Konstituering
- Faglig beretning
- Handlingsplan i tråd med vedtak fattet på Landsmøtet
- Innkomne forslag
- Valg

Landskonferansen for ungdom velger en valgkomité bestående av minimum tre og maksimum fem personer fra forskjellige fylker. Stiller et medlem av valgkomiteen til valg må vedkommende trekke seg fra valgkomiteen. Dersom det oppstår varig forfall fra medlemmer i valgkomiteen, er det Ungdomsutvalget i den fylkeskrets hvor medlemmet kommer fra som er ansvarlig for at det oppnevnes et nytt medlem.

Forslag fra fagforeningenes ungdomsutvalg sendes via fylkeskretsens ungdomsutvalg. Innstillingen til forslagene fra fylkeskretsens ungdomsutvalg/Fylkeskonferansen for ungdom sendes sentralt Ungdomsutvalg sammen med forslagene. Sentralt Ungdomsutvalg har rett til å sette fram forslag til Landskonferansen for ungdom. Forslagene fra fagforeningene og fylkeskretsens ungdomsutvalg må være det sentrale Ungdomsutvalg i hende senest fire måneder før Landskonferansen avholdes.

Sentralt Ungdomsutvalg

Fagforbundets sentrale Ungdomsutvalg består av seks faste medlemmer og tre varamedlemmer valgt i rekke.

Leder og nestleder av Ungdomsutvalget velges på Landsmøtet. Leder er representant og nestleder er personlig vararepresentant til Forbundsstyret/Landsstyret.

Dersom leder, nestleder eller andre medlemmer av Ungdomsutvalget fratrer i perioden velges nye representanter av Landsstyret etter innstilling fra Ungdomsutvalget. De samme prinsippene gjelder for suppleringsvalg i fylkeskretsene og fagforeningene.

Retningslinjer til § 12

1. Når det er minst to fagforeninger med medlemmer ansatt hos samme arbeidsgiver, skal det som hovedregel opprettes et koordineringsledd for å samordne arbeidet i forhold til arbeidsgiver. Det samme gjelder fagforeninger som har medlemmer innen et samarbeidstiltak mellom arbeidsgivere.
2. Et koordineringsledd skal forankres i den ordinære strukturen med fagforeninger og fylkeskretser og deres valgte ledelse, og skal være fagforeningenes og fylkeskretsens forlengede arm i arbeidet overfor arbeidsgivere som omfatter flere fagforeninger/fylkeskretser. Koordineringsleddene skal:
  - koordinere virksomheten på vegne av fagforeningene og fylkeskretsene de representerer.
  - sørge for at tillitsvalgte etter aktuell hovedavtale blir valgt og fungerer, og bestemme hvordan de velges innen rammene av denne og forbundets retningslinjer for valg. Koordinere prosessen med valg av ansattrepresentanter, påse at sentrale samarbeidsavtaler følges og inngå lokale avtaler med andre forbund om samarbeid der dette er nødvendig.
  - påse at vedtekter, prinsipp- og handlingsprogram og vedtak fattet av overordnede organ følges opp i forhold til aktuell arbeidsgiver.
- 3 Fylkeskretsen har ansvaret for å opprette koordineringsledd når virksomheten finnes kun innen ett fylke. Fylkeskretsen innkaller til det første møtet i koordineringsleddet. Følgende er representert i et koordineringsledd innen én fylkeskrets:

Styrerepresentanter fra fagforeninger med medlemmer ansatt i virksomheten, fortrinnsvis bør leder være representert.

Overordnede tillitsvalgte i virksomheten. Fagforbundets ansatterepresentanter fra virksomhetens styre. Eventuell konserntillitsvalgt, aktuelle kompetansesentre, fylkeskretsen samt hovedverneombud, når dette er medlem i Fagforbundet, har møterett. Fylkeskretsen kan velge å være fullverdig medlem i et slikt koordineringsledd.

4. Når virksomheter dekker flere fylkeskretser skal det opprettes koordineringsledd som nevnt i pkt 3. De aktuelle fylkeskretser har ansvar for å kalle inn til første møte. Fylkeskretsene er fullverdige medlemmer i koordineringsledd som dekker flere fylkeskretser når karakteren av virksomheten tilsier det. I slike koordineringsledd har en fylkeskrets sekretariatsansvar.
5. Forbundet sentralt har ansvaret for å opprette regionale koordineringsledd i overordnede virksomheter som regionale helseforetak og liknende. Innkallingen til første møte skjer på vegne av Forbundsstyret og ivaretas av kompetansesentrene. Følgende er representert i et slikt regionalt koordineringsledd:
  - Styret i aktuelle fylkeskretser med medlemmer ansatt i virksomheten, fortrinnsvis ved leder.
  - Konserntillitsvalgt eller liknende funksjon.
  - Fagforbundets ansatterepresentanter fra virksomhetens styre (RHF og HF).
  - Et kompetansesenter skal ha sekretariatsfunksjon.
  - Forbundsstyrets arbeidsutvalg og kompetansesentrene i regionen har møterett.
6. Det skal opprettes et styre i koordineringsleddet. Styret skal ivareta koordineringsleddets ansvar mellom møtene i koordineringsleddet. Et styre skal sammensettes av representanter fra fagforeningsstyret/fylkesstyret og representanter fra valgte etter hovedavtalen. Representantene for fagforeningsstyret/fylkesstyret skal utgjøre flertallet i styret, og en av disse skal være leder. Styret kan velge et arbeidsutvalg eller delegere fullmakter.
7. Representanter for fagforeningsstyret/fylkesstyret har møterett i Fagforbundets organer etter hovedavtale, slik som i utvalg av tillitsutvalgte eller liknende. (Jf. § 11.7, Forbundets organisasjonsledd på virksomhetsnivå, klubben.)

Retningslinjer til § 13.2.5

Revisjonen av fylkeskretsens regnskaper skal skje i henhold til generelle revisjonsbestemmelser vedtatt i forbundet sentralt.

1. Revisjons- og kontrollkomiteen er ansvarlig overfor fylkesmøtet.
2. Revisjons- og kontrollkomiteen skal revidere og føre tilsyn med fylkeskretsens virksomhet og påse at den følger vedtekter, forbundets retningslinjer, handlingsplan og vedtak i Forbundsstyret/Landsstyret.
3. Revisjons- og kontrollkomiteen skal gjennomgå protokollene fra de organer som forplikter fylkeskretsen for å sikre at vedtak som fattes er i samsvar med vedtekter og fullmakter.
4. Revisjons- og kontrollkomiteen har ansvar for å påse at handlingsplaner og budsjett for fylkeskretsen blir fulgt opp.

5. Revisjons- og kontrollkomiteen kan til enhver tid forlange seg forelagt dokumenter og korrespondanse og kreve at tillitsvalgte og ansatte gir de opplysninger som de mener er nødvendig for å utføre sitt verv.
6. Revisjons- og kontrollkomiteen skal føre protokoll fra sine møter.
7. Revisjons- og kontrollkomiteen avgir beretning til fylkeskretsens Fylkesmøte/Representantskap. jf. vedtektene § 13.4.4.

Retningslinjer til § 13.3.2

$$\frac{\text{Antall representanter til seksjonene} = \text{Antall fagforeningsrepresentanter totalt} \times 20}{100}$$

$$\frac{\text{Antall representanter til seksjonene} \times 15}{100} = \text{Grunnrepresentasjon pr seksjon}$$

Antall representanter til seksjonene ÷ grunnrepresentasjon pr seksjon = resterende representanter til fordeling.

Resterende representanter skal så fordeles mellom seksjonene etter antall yrkesaktive medlemmer. Dette gjøres på følgende måte:

Yrkesaktive medlemmer seksjon SKKO

Sum yrkesaktive medlemmer totalt = seksjonens andel resterende representanter

Resterende representanter x seksjonens andel = antall resterende representanter for seksjon SKKO

Samme regnestykker gjøres for de øvrige seksjonsrepresentantene. (SST, SKA og SHS)

Summen av de 4 regnestykkene skal bli samme antall som resterende representanter til fordeling.

Avrundingsregler

Benytt kun 2 siffer bak komma. Tall til og med 0,49 avrundes til 0 og tall fra og med 0,50 avrundes til 1.

Antall representanter per seksjon blir da: Grunnrepresentasjon pluss antall resterende representanter.

Retningslinjer til § 13.4.2

Med disse bestemmelsene i vedtektene menes at fylkeskretsens styre har en rett og plikt til å ta opp med styret i fagforeningen alle forhold som på en eller annen måte er i strid med forbundets interesser. Slike saker skal løses gjennom samarbeid mellom styret i fylkeskretsen og styret i fagforeningen. Begge styrer har både rett og plikt til å bidra til at saken kan løses til beste for forbundets interesser.

I de tilfeller der saken ikke løses ved samarbeid, skal Fylkesstyret orientere den sentrale politiske ledelse. Fylkesstyret kan innkalle til medlemsmøte i fagforeningen etter å ha varslet fagforeningens styre. Fylkesstyret sender melding om saken til Forbundsstyret, og har en rett og plikt til å sørge for at et lovlig fattet vedtak blir gjennomført i fagforeningen.

I tilfeller der det oppstår forhold som faller inn under § 10 om eksklusjon og suspensjon, skal Fylkesstyret igangsette behandling etter vedtektenes bestemmelser.

Retningslinjer 13.4.1

Se retningslinjer til 14.19.3 angående tiltredelsestidspunkt

Retningslinjer til § 13.5.1

Se retningslinjer til § 20.

Retningslinjer til § 14.4

Senest 6 måneder før Landsmøtet holdes, sender forbundet melding til seksjonene, fylkeskretsene og fagforeningene om hvor mange delegater seksjonene og fylkeskretsene får etter den vedtatte fordelingen.

1. For å være valgbar som delegat må medlemmet ha vært organisert i LO i minst 9 måneder, derav 6 måneder i Fagforbundet, før Landsmøtet holdes.
2. Ved valg av delegater skal det tas hensyn til en rimelig fordeling etter kjønn, yrke og geografisk tilknytning (jf. § 5 i vedtektene). Valgene skal foregå etter at den foreløpige sakslisten til Landsmøtet er behandlet.
3. Seksjonenes delegater til Landsmøtet og varadelegater i rekke velges av en fylkesseksjonsledersamling, jfr vedtektenes § 20.2, etter innstilling fra valgkomiteen. Valgkomiteen for Landskonferansen fastsetter fristen for innsending av forslag på delegater fra Fylkeskonferansene/seksjonsstyrene i fylkeskretsen.
4. Fylkeskretsens delegater til Landsmøtet og varadelegater i rekke velges av Fylkesmøtet eller fylkeskretsens Representantskap. Fagforeningene kan foreslå inntil 6 delegater og 6 varadelegater og sende forslaget til fylkeskretsen. Fylkesstyret fastsetter fristen for innsending av forslag på delegater fra fagforeningene i fylkeskretsen. Fylkeskretsens styre fungerer som valgkomité - og kan selv foreslå delegater. Forslag til valg av delegater settes opp i nummererorden. Fylkeskretsens leder bør være med i forslaget. På grunnlag av de innkomne forslagene velger fylkeskretsen delegater og varadelegater i rekke.
5. Skjema for fullmakter over delegater og varadelegater fra fylkeskretsen skal undertegnes og sendes elektronisk til forbundet sammen med oppgave over de valgte delegatene.
6. Skjema for fullmakter over seksjonenes delegater og varadelegater skal undertegnes og sendes elektronisk til forbundet sammen med oppgave over de valgte delegatene.
7. Suppleringsvalg foretas av Fylkesstyret/sentralt Seksjonsstyre. Denne myndigheten kan delegeres. Det må fattes et eget vedtak om dette.

Retningslinjer til § 14.19.3, 13.4.1 og 11.5.1

Dersom det velges ny leder og/eller ny nestleder av seksjoner, ungdomsorganisering eller pensjonistorganisering tiltrer de i forbundsorganene umiddelbart i likhet med de øvrige landsmøtevalgte. Vervene i seksjonene, ungdomsorganiseringen og pensjonistorganiseringen tiltres når Landskonferansene er gjennomført.

Det samme gjelder ved valg på fylkesmøtene og årsmøtene i fagforeningene.

Retningslinjer til § 17.8

1. Når LO har fordelt antall kongressrepresentanter til forbundene, foretar Forbundsstyret en fordeling til hver fylkeskrets, med fradrag av Landsstyrets medlemmer, kompetansesentrenes ledere og ungdomssekretæren som alle velges direkte. Fylkeskretsens representasjon beregnes ut fra medlemstallet i foregående kvartal.
2. Fylkeskretser som får representasjon tilskrives om antall representanter og vararepresentanter hver fylkeskrets kan foreslå. Listen skal inneholde tre navn i prioritert rekkefølge. (Representanter og vararepresentanter fra samme fylkeskrets). Fylkeskretser som ikke får representasjon skal foreslå tre navn i prioritert rekkefølge som stilles til disposisjon når vara til AU-medlemmer og kompetansesenterledere velges, og i situasjoner hvor det blir forfall på disse varalistene. Slikt valg av vara skal ta hensyn til medlemstallet i de aktuelle fylkeskretsene. Vara for ungdomsrepresentanten hentes fra Ungdomsutvalgets medlemmer og varamedlemmer.
3. I Fylkeskretsens forslag skal det tas hensyn til geografi, yrkesgrupper og kjønn jf. § 5 Ligestilling.
4. Fylkeskretsens forslag til representanter sendes forbundet innen den frist som er angitt.
5. Forbundsstyret er valgkomité og forbereder saken til Landsstyret, som foretar det endelige valget av representanter med personlige vararepresentanter til Landsorganisasjonens kongress.

Retningslinjer til § 17.12

1. Valgkomiteen for Landsmøtet velges på Landsstyremøte senest 3 måneder før Landsmøtet avholdes.
2. Valgkomiteen sammensettes med en representant fra hver fylkeskrets, de ulike seksjonene, pensjonistene, ungdommen samt to representanter fra Landsstyret.
3. Valgkomiteen har til oppgave å innstille på kandidater for de valg som skjer på Landsmøtet jf. § 14.19.
4. Valgkomiteen bestemmer selv sin arbeidsform.

Retningslinjer til §§ 13.5.1 og 20

Generelle retningslinjer for seksjonen

Alle medlemmer er valgbare til verv i seksjonen.

Ved beregning av antall representanter tas utgangspunkt i antall yrkesaktive medlemmer i seksjonen.

Seksjonens valgte representanter er å anse som representanter for alle yrkesgruppene som er tilknyttet seksjonen.

Landskonferansene i seksjonene.

Det avholdes Landskonferanse i den enkelte seksjon hvert 4. år, senest 4 uker etter Landsmøtet. Konferansen sammensettes av representanter valgt på Fylkeskonferansen i seksjonen.

Medlemmene i det sentrale Seksjonsstyret møter på Landskonferansen med fulle rettigheter i tillegg til delegatene fra Fylkeskonferansen i seksjonen.

Hver Landskonferanse har 100 delegater fordelt forholdsmessig etter antall yrkesaktive medlemmer i seksjonen i fylkeskretsen pr 1. januar i det året Landskonferansen finner sted. Alle fylkeskretsene skal være representert med minimum to delegater fra hver seksjon før fordeling.

Det sentrale Seksjonsstyret innkaller til landskonferansen på bakgrunn av ovennevnte nøkkel for fordeling av delegater.

Det sentrale Seksjonsstyret kan i tillegg innkalle representanter uten stemmerett fra seksjonens nettverks-/ressursgrupper til konferansen.

Med utgangspunkt i innkomne forslag fra fylkene, nedsetter det sentrale Seksjonsstyret valgkomité. Den må oppnevnes senest 3 måneder før fylkesseksjonsledersamlingen i henhold til § 20.2, 3. ledd.

Valgkomiteen skal fremme forslag til fylkesseksjonsledersamlingen på:

- delegater til Landsmøtet
- kandidater til seksjonsleder og nestleder i Seksjonsstyret
- medlemmer til seksjonens representanter til Forbundsstyret/Landsstyret

Denne valgkomiteen skal også fremme forslag til valg som skal foretas på Landskonferansen for seksjonene.

Valgkomiteen består av 5 representanter fra ulike fylker. Medlemmene bør representere flere yrkesgrupper i seksjonen.

Følgende saker skal behandles av Landskonferansen:

- Konstituering
- Faglig og økonomisk beretning
- Handlingsplan i tråd med vedtak fattet på Landsmøtet
- Innkomne saker
- Valg

Landskonferansen for seksjonen har ikke forslagsrett til forbundets Landsmøte. Forslagsretten til Landsmøtet er lagt til Seksjonsstyret i henhold til § 14.9.

Seksjonene i fylkeskretsen

I tillegg til delegatene fra fagforeningene møter Seksjonsstyret i fylket på Fylkeskonferansen med fulle rettigheter.

Med utgangspunkt i innkomne forslag fra fagforeningene, nedsetter Seksjonsstyret i fylket valgkomité. Valgkomiteen består av 3 seksjonsrepresentanter fra tre forskjellige fagforeninger.

Valgkomiteens innstilling skal foreligge senest ved konferansens begynnelse.

Retningslinjer til § 20.1

Landskonferansen for seksjonene avholdes senest 4 uker etter at Landsmøtet er avholdt.

Retningslinjer til §§ 21.1 og 21.2

I det året det avholdes Landsmøte skal Landskonferansen for ungdom og pensjonister avholdes etter Landsmøtet og senest innen 4 uker.

Retningslinjer til § 21.1

Se retningslinjer til §§ 11.9.1, 13.6.1 og 21.1

Retningslinjer til § 21.1

Dersom leder, nestleder eller andre medlemmer av ungdomsutvalget fratrer i perioden velges nye representanter av Landsstyret etter innstilling fra ungdomsutvalget. De samme prinsippene gjelder for suppleringsvalg i fylkeskretsene og fagforeningene.

Retningslinjer til § 21.2

Dersom leder, nestleder eller andre medlemmer av ungdomsutvalget fratrer i perioden velges nye representanter av Landsstyret etter innstilling fra pensjonistutvalget. De samme prinsippene gjelder for suppleringsvalg i fylkeskretsene og fagforeningene.

Retningslinjer til § 21.2

Landskonferansen for pensjonister holdes hvert 2. år.

Landskonferansen består av:

2 delegater fra hver fylkeskrets og det sentrale Pensjonistutvalget.

I tillegg møter valgkomiteen. Valgkomiteens leder har tale- og forslagsrett.

Landskonferansen skal behandle:

- konstituering
- faglig og økonomisk beretning
- handlingsplan i tråd med vedtak fattet på Landsmøtet
- innkomne forslag
- valg

Følgende valg foretas:

- 7 medlemmer av Pensjonistutvalget, derav minst ett utføremedlem.
- 4 varamedlemmer velges i rekke og det velges personlig varamedlem for utføremedlemmet.
- valg av valgkomité på 5 medlemmer med varamedlemmer.

Valgperioden er 2 år

Leder og nestleder velges på Landsmøtet for 4 år

Det sentrale Pensjonistutvalget har ikke stemmerett ved behandling av beretningen.

Verv i Norsk Pensjonistforbund

Representanter til ulike verv i Norsk Pensjonistforbund oppnevnes av det sentrale Pensjonistutvalget og oppnevnes blant medlemmer og varamedlemmer i det sentrale Pensjonistutvalget.

Sentralt Pensjonistutvalg.

Pensjonistutvalget består av 9 medlemmer, 4 varamedlemmer i rekke og ett personlig varamedlem for utføremedlemmet.

Kandidater til det sentrale Pensjonistutvalget foreslås av Pensjonistutvalgene i fylkeskretsene. Vararepresentanter møter kun ved egen innkalling.

Dersom leder, nestleder eller andre medlemmer av Pensjonistutvalget fratrer i perioden velges nye representanter av Landsstyret etter innstilling fra Pensjonistutvalget. De samme prinsippene gjelder for suppleringsvalg i fylkeskretsene og fagforeningene.

Forslag til Landskonferansen

Forslag som ønskes behandlet på Landskonferansen skal være innsendt senest 2 måneder før Landskonferansen avholdes.

Forslag til beretning og handlingsprogram sendes ut slik at uteapparatet får mulighet til å komme med endringsforslag.

Forslag til Landskonferansen fremmes via fylkeskretsen.

Saksdokumenter til Landskonferansen sendes ut til delegatene minst 2 uker på forhånd.

Retningslinjer til § 24

Kontrollkomiteen står som Landsmøtevalgt organ til ansvar overfor Landsmøtet. Kontrollkomiteens ansvarsområde er forbundets virksomhet uavhengig av hvordan virksomheten er organisert. Kontrollkomiteen skal:

1. Føre tilsyn med forbundets virksomhet og påse at lover og forskrifter, vedtekter og vedtak i forbundets besluttede organer, vanlig organisasjonsmessig praksis samt fagforeningspraksis blir fulgt. Det forutsettes at komiteen legger spesiell vekt på den økonomiske siden av forbundets virksomhet.
2. Påse at forbundets sentrale apparat følger opp budsjettfullmaktene om at de budsjettansvarlige kontrollerer at rammeoverføringene og andre midler som

kanaliseres via fylkeskretser og foreninger blir brukt i henhold til forutsetningene som er nedfelt i budsjett eller andre vedtak.

3. Gjennomgå protokollene fra de organ som forplikter forbundet for å sikre at vedtak som fattes er i samsvar med vedtekter og fullmakter.
4. Påse at handlingsplaner og budsjett blir fulgt opp. Kontrollkomiteen kan til en hver tid forlange seg forelagt forbundets dokumenter og korrespondanse, og kreve at tillitsvalgte og ansatte gir de opplysninger som komiteen mener er nødvendig for å utføre sine verv.
5. Føre protokoll fra sine møter. Kontrollkomiteen bestemmer selv når og hvordan den skal arbeide ut fra de vedtak som er gitt på landsmøtet. Ingen andre organer eller personer kan pålegge komiteen begrensninger.
6. Avgi beretning om sitt arbeid til møter som behandler årsberetning og regnskap og hvilke konklusjoner den har trukket for sitt ansvarsområde.
7. Holde seg orientert om revisjonenes oppgaver og påse at revisjonen fungerer som forutsatt i henhold til vedtekter og avtaler.
8. Samarbeide med revisjonen slik at felles ressurser brukes på en effektiv måte.

Kontrollkomiteen og revisjonen har et selvstendig ansvar for hvert av sine områder. Disse områder vil i praksis gå noe i hverandre, så det er naturlig at komiteen har et nært samarbeid med forbundets revisjon.

For vurdering av den økonomiske informasjon og kvalitet i systemer og rutiner, er det naturlig at komiteen bygger på opplysninger og resultater fra internkontroll - og revisjonsarbeidet.

Andre retningslinjer

Retningslinjer for valg og avstemninger i Fagforbundet

Valg

1. Ved valg må man være oppmerksom på vedtektenes bestemmelser om hvilke verv som skal velges ved særskilt valg.
2. Hovedintensjonene med avstemningsreglene er å sikre at den som blir valgt har tillit hos flertallet av de stemmeberettigede.
3. Dersom det er flere enn én kandidat til vervet, foregår valget ved skriftlig avstemning.
4. Den enkelte stemmeberettigede skal forholde seg til tre alternative framgangsmåter.

- A. Stemme på en av kandidatene
- B. Stemme blankt
- C. Avholde seg fra å stemme.

Alternativ A og B er «Avgitte stemmer» og skal telle med.

Alternativ C er «ikke avgitte stemmer» og skal ikke telle med.

1. Den kandidaten som har fått flertall (over 50 %) av de avgitte stemmer, (alternativ A + B) er valgt.
2. Dersom ingen har fått flertall av de avgitte stemmer, skal det foretas omvalg mellom de to som har fått flest stemmer.

3. Når omvalg foretas, er det ikke anledning til å stemme blankt, men det er anledning til å avholde seg fra å stemme. Dersom noen likevel stemmer blankt, skal dette betraktes som ikke avgitt stemme.
4. Får to kandidater likt stemmetall ved 2. gangs avstemning, foretas loddtrekning.

Eksempler på valg hvor det er mer enn én kandidat til vervet:

1. 3 kandidater - 32 stemmeberettigede

Resultat etter første avstemning:

A	14 stemmer
B	10 stemmer
C	3 stemmer
Blanke	3 stemmer
Avholdt seg	2 stemmer

Her må man ha bundet omvalg mellom A og B (ikke anledning til å stemme blankt.)

B	16 stemmer
A	14 stemmer
C	2 stemmer

B har fått 16 av 30 stemmer (B+A) og er dermed valgt. Stemmer avgitt for C er å regne som "ikke avgitte stemmer".

2. 2 kandidater - 32 stemmeberettigede

Resultat etter første avstemning:

A	15 stemmer
B	13 stemmer
Blanke	3 stemmer
Avholdt seg	1 stemme

A har ikke flertall av de avgitte stemmer (31) og omvalg må foretas.

Resultat omvalg:

B	16 stemmer
A	15 stemmer
Avholdt seg	1 stemme

B er valgt.

3. 2 kandidater - 32 stemmeberettigede

Resultat etter første avstemning:

A	15 stemmer
B	13 stemmer
Blanke	3 stemmer
Avholdt seg	1 stemme

A har ikke flertall av de avgitte stemmer (31) og omvalg må foretas.

Resultat etter omvalg:

A	15 stemmer
B	13 stemmer
Blanke	3 stemmer
Avholdt seg	1 stemme

I andre valgongang er det ikke anledning til å stemme blankt og disse stemmene blir derfor å betrakte som ikke avgitt.

A har fått 15 av 28 avgitte stemmer og er dermed valgt.

Avstemninger

Praktiske regler til hjelp ved avstemninger:

1. Ett forslag

De som stemmer for forslaget forholder seg i ro - de som stemmer mot rekker en hånd i været (viser stemmetegn).

Hvis det er tvil om resultatet, ber dirigenten om kontravotering. De som stemmer for forslaget skal rekke en hånd i været (viser stemmetegn), de som stemmer mot skal forholde seg rolig.

Er det fortsatt tvil telles stemmene.

Det er ved voteringer viktig å være konsekvent med avstemningsprosessen slik at det alltid er de som er enige i forslaget/innstillingen som bes om å forholde seg i ro under avstemningen. (De som er enige i forslaget/innstillingen forholder seg i ro - mot forslaget/innstillingen, viser det ved stemmetegn - det stemmes.)

2. To eller flere forslag

I noen tilfeller kan flere forslag settes opp mot hverandre. I andre tilfeller må det stemmes over hvert enkelt av forslagene. Det er vanlig å stemme over de mest ytterliggående forslagene først. Hvordan man skal gå fram, må vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Hovedintensjonene med avstemningsmåten skal være å sikre at det forslaget som blir vedtatt har reell oppslutning hos flertallet av de stemmeberettigede.

Framgangsmåten ved avstemningen er den samme som nevnt i pkt. 1.

3. Utsettelsesforslag

Dersom det kommer forslag fra salen om utsettelse, eller forslag som vil medføre utsettelse, så skal dette forslaget settes under avstemning med en gang. Dersom det kommer forslag om utsettelse skal diskusjonen om selve saken stoppes. Forsamlingen skal gis anledning til å diskutere utsettelsesforslaget og konsekvensene av det før en går til avstemning. Dersom utsettelsesforslaget blir vedtatt, er behandlingen av saken avsluttet inntil den skal tas opp på nytt.

4. Skriftlig avstemning.

Dersom én av møtedeltakerne forlanger det, gjennomføres skriftlig avstemning. Skriftlig avstemning skjer ved bruk av stemmesedler. Forslagene håndteres på samme måte som ved en åpen votering. Det bør velges et tellekorps ved skriftlige avstemninger.

5. Stemmelikhet - lederens dobbeltstemme.

Ved stemmelikhet er forslaget forkastet, unntatt på styremøter der lederen har dobbeltstemme.

I møter hvor det er innsendt forslag til en sak, og det foreligger en innstilling fra et styrende organ, er det innstillingen det stemmes over og ikke de enkelte forslag. Hvis forslagstiller ønsker å få stemt over sitt forslag må forslaget fremmes på nytt i møtet.

Retningslinjer for tariffkrav/tariffrevisjoner/forståelse av overenskomster

Tariffkrav og tariffrevisjoner

1. Setter Landsstyret fram krav om ny tariffavtale, må kravet godkjennes på forhånd av Landsorganisasjonen.
2. Plassoppsigelse kan foretas når sekretariatet i Landsorganisasjonen har gitt sin godkjenning i henhold til pkt. 1.
3. Fører ikke forhandlinger eller mekling fram og forbundet vil sette i verk arbeidsstans, må godkjenning innhentes fra sekretariatet i Landsorganisasjonen.
4. Om en tariffrevisjon omfatter flere fagforbund eller fag, har forbundet plikt til å overlate ledelsen av forhandlingene til et forhandlingsutvalg i samsvar med Landsorganisasjonens vedtekter § 14 pkt. 5.
5. Fagforening tilsluttet forbundet kan bare fremme krav om opprettelse av tariffavtaler eller si opp tariffavtale gjennom forbundets bestemmende organer.
6. Vil en fagforening fremme krav om endringer i lønn og arbeidsvilkår, skal saken først forberedes av fagforeningen og sendes til videre behandling på tariffkonferansen.
7. Forbundet avholder tariffkonferanser i tilknytning til hovedoppgjørene. Forbundsstyret fastsetter form og ramme.
8. Fagforeningen kan ikke på egen hånd gå til plassoppsigelse.
9. Fagforeningen kan ikke på egen hånd iverksette arbeidsstans.

Twist om forståelse av overenskomster

1. Er en overenskomst kommet i stand, skal man ved forhandlinger søke å løse tvister i tråd med bestemmelsene i aktuell Hovedavtale.
2. Det enkelte medlem skal så snart råd er bringe tvisten inn for den tillitsvalgte. Dersom det finnes grunnlag for det, skal saken søkes løst ved forhandlinger mellom partene lokalt, jf. den aktuelle Hovedavtalen. Blir en ikke enig ved de lokale forhandlingene, bringes saken inn til forbundet ved det aktuelle kompetansesenteret, som kan søke tvisten løst ved nye forhandlinger.
3. Det er viktig at både fagforeningen og fylkeskretsen er orientert om slike saker.

Retningslinjer for avstemning over tarifforslag

1. Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interesselisten gjelder. For at avstemningsresultatet skal gi et fullgodt uttrykk for viljen hos medlemmene skal det gjennomføres uravstemning.
2. Har flertallet av de medlemmer som interesselisten gjelder stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt imot er det forkastet.
3. Blir ikke vilkåret i pkt. 2 oppfylt, er avstemningen ikke bindende med mindre 2/3 eller mer av de medlemmer interesselisten gjelder, har deltatt i avstemningen.
4. Har mindre enn 2/3 tatt del i avstemningen, og vilkårene etter pkt. 2 ikke er fylt, sender Forbundsstyret melding om avstemningen med innstilling til sekretariatet i Landsorganisasjonen om forslaget bør vedtas eller forkastes.
5. Omfatter en tariffrevisjon også andre fagforbund forholdes som bestemt i Landsorganisasjonens vedtekter § 15 punkt 5 - 10.

Retningslinjer om arbeidsstans

1. Når samtykke til å iverksette arbeidsstans foreligger, skal fagforeningens styre utgjøre streikekomité.
2. Der det er flere fagforeninger som har berørte medlemmer, skal de sammen danne en «hovedstreikekomité» som har ansvaret for samordning av streiken i kommunen.
3. Dekker en fagforening flere arbeidsgivere skal det velges streikekomité hos den enkelte arbeidsgiver.
4. Fagforeningen har ansvaret for å organisere streiken, sette ut streikevakter, gi informasjon og ellers utføre de oppgaver som anses nødvendig.
5. Fagforeningen har også ansvaret for å registrere og følge opp hvilken streikestøtte den enkelte skal ha. Dette gjøres i Fane 2. Forbundet sentralt utbetaler streikestønad.

Retningslinjer for stønad under arbeidsstans

1. Arbeidsstans som er satt i verk i medhold av retningslinjer for arbeidsstans, gir medlemmer som omfattes av arbeidsstansen rett til stønad.
2. Forbundsstyret fastsetter stønadens størrelse. Streikestønad er ikke skattepliktig inntekt.
3. For å få rett til stønad, må det enkelte medlem ha vært i arbeid på det tidspunkt arbeidsstansen inntreffer.
4. Medlemmer som var syke da arbeidsstansen ble satt i verk, har krav på stønad fra den dagen de blir friskmeldt mot å legge fram legeattest. Sykemeldt medlem som får sykelønnen stanset, utbetales streikestønad.
5. Medlemmer som er utskrevet til verneplikt når arbeidsstans blir satt i verk, får stønad fra den dagen de blir dimittert.
6. Ved utbetaling av stønad trekkes skyldig kontingent.

Fagforeningens 25-års jubileumsmerke

Fagforeningen deler ut jubileumsmerke til medlemmer med 25 års medlemskap i forbundet.

Jubileumsmerkene betales av fagforeningen.

Medlemsperioden inkluderer medlemskap i tidligere Norsk Helse- og Sosialforbund og Norsk Kommuneforbund.

Oversikt over medlemmer som har vært medlem i 25 år kan fagforeningen få ved å kjøre rapporten "ME-R-9006 Jubileumsmedlemmer" i Fane 2.

25-års jubileumsmerke bestilles i Fagforbundets nettbutikk under overskriften jubileumsnåler.

Ved bestilling oppgis antall nåler og diplomer som bestilles, dato for utdeling av merkene og adressen merkene skal sendes til. Bestilling sendes en måned før utdeling.

LOs 40-årsmerke med diplom

Etter 40 års sammenhengende medlemskap i LO, skal medlemmet få tildelt LOs 40 års merke med diplom, som honnør for langvarig medlemskap. Fagforeningen har ansvaret for oppfølgingen. Merket betales av forbundet.

Henvendelser angående LOs 40-årsmerke med diplom kan gjøres per e-post til:
Lo40@fagforbundet.no

Oversikt over medlemmer som har vært medlem i 40 år kan fagforeningen få ved å kjøre rapporten «ME-R-9006 Jubileumsmedlemmer» i Fane 2.

LOs 40-årsmerke med diplom bestilles i Fagforbundets nettbutikk under overskriften jubileumsnåler.

Ved bestilling oppgis jublantenes navn, medlemsnummer, dato for utdeling og adressen merkene skal sendes til. Bestilling sendes en måned før utdeling.

Fagforbundets gullmerke med diplom

Gullmerket kan deles ut til medlem som i mer enn 20 år har utført aktivt arbeid i eller for forbundet:

1. Medlemmet må ha hatt tillitsverv i eller for forbundet, fylkeskretsen, fagforeningen eller utvalg som vedkommende er valgt eller utpekt til, i til sammen 20 år.
2. Forbundsstyret tildeler gullmerke med diplom etter forslag fra forbundet sentralt, fylkeskrets eller fagforening.
3. Tillitsverv i tidligere Norsk Helse- og Sosialforbund og Norsk Kommuneforbund medregnes.
4. Behandling av søknadene om gullmerke med diplom delegeres administrasjonen.

Søknad:

Søknad om gullmerke med diplom sendes Fagforbundet, Postboks 7003 St. Olavs plass, 0130 Oslo eller post@fagforbundet.no

Søknaden skal inneholde medlemsnummer, navn og oversikt over alle tillitsverv medlemmet har hatt i 20 år.